

ПРОТОКОЛ
засідання територіального методичного об'єднання
вчителів української мови та літератури
Відділу освіти виконавчого комітету
Первомайської міської ради Харківської області
м. Первомайський

19 квітня 2023 р.

№ 2

Голова – Задорожня Л.Г., керівник ТМО учителів української мови та літератури.

Секретар – Тушева Т.В., учитель української мови та літератури Первомайського ліцею № 6

Присутні: 25 вчителів (*засідання територіального методичного об'єднання вчителів української мови та літератури проводилося в онлайн-форматі*).

Відсутні: -

Порядок денний:

1. Реєстрація учасників семінару. Вхідне анкетування. Оголошення плану роботи.

Задорожня Л.Г., керівник ТМО

2. Позакласна робота вчителів-словесників як інструментарій щодо виховання активної громадянської позиції здобувачів освіти.

Проценко Н.В., учитель ліцею №3 «Успіх»

3. Патріотичне виховання на уроках літератури рідного краю.

Новаковська І.В., учитель ліцею №6

4. Відкриті уроки вчителів. Самоаналіз. Аналіз.

Учителі ліцею №2, члени ТМО

5. Про закінчення 2022/2023 навчального року та проведення державної підсумкової атестації учнів 9-х, 11-х класів. Особливості національного мультипредметного тесту – 2023. Українська мова.

Задорожня Л.Г., керівник ТМО

6. Сертифікація вчителів української мови та літератури (ознайомлення).

Задорожня Л.Г., керівник ТМО

7. Підбиття підсумків. Рефлексія. Вихідне діагностування. Вироблення рекомендацій.

Задорожня Л.Г., керівник ТМО

I.СЛУХАЛИ:

Задорожню Л.Г., керівника ТМО, яка привітала учасників семінару та оголосила план засідання територіального об'єднання вчителів української мови та літератури.

УХВАЛИЛИ:

1. Взяти до відома інформацію про роботу II засідання методичного об'єднання вчителів словесності.

Протягом навчального року 2022/2023

II.СЛУХАЛИ:

Проценко Н.В., вчитель ліцею №3 «Успіх», яка акцентувала увагу вчителів-словесників на позакласній роботі як інструментарії щодо виховання активної громадянської позиції здобувачів освіти. Зазначила, що виховання у молодого покоління почуття патріотизму, відданості справі зміцнення державності, активної громадянської позиції нині визнані проблемами загальнодержавного масштабу. Концепцією національно-патріотичного виховання дітей і молоді визначено, що на сучасному етапі розвитку України виникає нагальна необхідність здійснення системних заходів, спрямованих на виховання свідомої особистості патріота-українця, гуманіста й демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин.

Наталя Володимирівна поділилася досвідом роботи щодо формування світоглядної свідомості школярів в позаурочній виховній діяльності :

- проведення предметних тижнів до дня мови та літератури;
- святкування Міжнародного дня рідної мови та Дня української писемності;
- участь у мовних конкурсах імені Т. Шевченка;
- участь у олімпіаді (онлайн) з української мови та літератури;
- свята (онлайн) з використанням українських традицій, обрядів, звичаїв.

ВИСТУПИЛИ:

Гоженко В.В., учитель ліцею №7, яка доповнила, що сьогодні, як ніколи, є актуальним формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, українського народу, шанобливого ставлення до його культури; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави.

ВИСТУПИЛИ:

Погрецьку Л.Я., учитель ліцею №6, яка зазначила, що сутністю викладача української літератури має бути висока культура, непохитна національна свідомість, глибоке розуміння тих складних завдань, які сьогодні потрібно розв'язувати незалежній Українській державі. Усе це він повинен передати своїм вихованцям. Тільки систематичне національне

виховання може подолати почуття національної меншовартості і сформувати людину – громадянина з національним складом мислення та природним почуттям гордості, що ти – українець.

УХВАЛИЛИ:

1. Створювати оптимальні можливості для розвитку самостійного творчого мислення учнів, активізації їхньої пізнавальної діяльності шляхом упровадження сучасних педагогічних технологій.
Постійно
2. Формувати патріотичні почуттів під час вивчення літератури на основі проблемного вивчення художніх текстів, де є активна чи пасивна позиція героїв у ставленні до проблем національного відродження.
Постійно
3. Активно залучати учнів до участі в позакласних заходах та конкурсах з предмета.

Протягом навчального року 2022/2023

ІІІ.СЛУХАЛИ:

Новаковську І.В., учителя ліцею №6, яка поділилася досвідом роботи щодо патріотичного виховання на уроках літератури рідного краю.

Ірина Вікторівна наголосила, що сьогодні Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками подій на Україні, які мають надзвичайно велике значення для її долі.

Концепцією національно-патріотичного виховання учнів визначено, що на сучасному етапі розвитку України виникає нагальна необхідність здійснення системних заходів, спрямованих на виховання свідомої особистості патріота-українця, гуманіста й демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин.

Ірина Вікторівна сказала, що на уроках літератури рідного краю ставе перед собою завдання прищеплювати учням любов до України, рідної мови, виховувати патріотизм на прикладах героїчного минулого українського народу, його звичаїв, традицій і культури. Учні мають усвідомити, що доля України залежить не тільки від їхніх батьків, які здобувають перемогу у сучасній війні, але й від них, тому що саме вони є патріотами України, носіями національної свідомості.

Вивчення літератури рідного краю — прекрасне підґрунтя для виховання у молодого покоління патріотичних почуттів, активної громадянської позиції, сприяння усвідомленню учнями свого громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей.

Філологія нагадала, що історія Харківщини багата на славні імена. І в наш час творчо працює спілка письменників, вписуючи нові імена до Харківського літературного Олімпу. Це наші сучасники і земляки: Сергій Жадан, Микола Побелян, Володимир Вакуленко, Іван Перепеляк, Ольга Тараненко, Оксана Мардус, Степан Сапеляк.

УХВАЛИЛИ:

1. Поглиблювати відомості про життя та творчість митців Харківщини.

Протягом навчального року 2022/2023

2. Виробляти особистісне ставлення до літератури рідного краю, розвиваючи вміння висловлювати свої думки про автора твору, героїв, художні образи.

Протягом навчального року 2022/2023

ІV. СЛУХАЛИ:

Різченко С.М., учителя ліцею №2, яка проаналізувала проведений нею урок з української літератури за темою: Я. Стельмах «Митькозавр з Юрківки, або Химера лісового озера». Характеристика образів Сергія та Митька. Допитливість, винахідливість, кмітливість хлопчиків» у 6-А класі.

Метою було формувати компетентності: предметні розкрити значимість образів Сергія та Митька, їх роль у розкритті ідейного змісту повісті; з'ясувати кульмінаційний момент твору; культуру мовлення; розвивати творчу уяву, логічне мислення, пам'ять, увагу, спостережливість; вміння грамотно і послідовно висловлювати власні думки, судження; формувати кругозір; виховувати почуття любові до рідного краю, повагу до творчості Я. Стельмаха, патріотизму; позитивні риси характеру на прикладі головних героїв твору; ключові (уміння вчитися: навички самостійної роботи; пізнавальну активність; інформаційну: уміння визначати роль деталей в тексті; навички роботи з книгою; загальнокультурну: толерантне ставлення до думок і почуттів тих, хто нас оточує, свідоме ставлення до моральності; читацькі інтереси; гуманістичний світогляд;

Калініну Н.М., учителя ліцею №2, яка провела самоаналіз уроку української мови «Сполучник як службова частина мови» у 7-Б класі.

За мету поставлено з'ясувати особливості лексичного та граматичного значення сполучника як частини мови, а також продовжити вдосконалювати вміння визначати самостійні частини мови та сполучник, конструювати речення зі сполучниками, а також розвивати логічне мислення, пам'ять, увагу, збагачувати словниковий запас, формувати ціннісне ставлення до рідного краю, до звичаїв українського народу.

ВИСТУПИЛИ:

Луста Л.А., учитель Первомайського ліцею №7, аналізуючи урок Різченко С.М., підкреслила, що урок проведено на належному науковому й методичному рівні. Тип та структура уроку відповідають його цілям та завданням, вимогам навчальної програми. Обрані шляхи досягнення мети, комплекс прийомів, завдань сприяли реалізації поставленої мети, а саме: розкриттю рис характеру, здібностей головних героїв – Митька та Сергійка, особливостей їхньої поведінки, зв'язок з іншими образами; з'ясуванню ролі образів головних героїв у розкритті ідейного змісту твору; формуванню активної життєвої позиції, виховуванню поваги до друзів, доброти, вміння співпереживати.

При проведенні уроку дотримано загально дидактичних вимог та принципів: намагалася визначити оптимальний зміст уроку відповідно до

вимог шкільної програми, враховуючи підготовку учнів; вибрала найбільш раціональні методи, прийоми і засоби навчання, що могли забезпечити пізнавальну активність і творчий розвиток учнів на уроці у форматі дистанційного навчання.

Черненко З.О., учитель ліцею №3 «Успіх», наголосила, що методичні матеріали відповідають вимогам для оформлення електронних засобів навчання, оскільки розвивають особистість здобувача освіти. Цифрові освітні ресурси на уроці були доречними та ефективними. Програмні продукти, які я запропонувала дітям на уроці, дали змогу з ними взаємодіяти. Продукти відповідають особливостям дистанційного навчання. Урок побудований з урахуванням вікових та психологічних особливостей учнів.

Александрова Л.П., учитель Первомайського ліцею №5, аналізуючи урок Калініної Н.М., зазначила, що колега дотримувалася загально дидактичних вимог та принципів: намагалася визначити оптимальний зміст уроку відповідно до вимог шкільної програми, враховуючи підготовку учнів; вибрала найбільш раціональні методи, прийоми і засоби навчання, що могли забезпечити пізнавальну активність і творчий розвиток учнів на уроці у форматі дистанційного навчання. Розподіл часу був доцільним для кожного етапу уроку та виду діяльності.

Золотухіна Н.Ф, учитель Первомайського ліцею №5, додала, що обраний тип і структура уроку відповідають його цілям і завданням. З огляду на психологічні основи навчання, прагнучи забезпечити активну інтелектуальну роботу учнів на уроці, Наталя Миколаївна використовувала різні методи, прийоми, добирала різноманітні завдання, текстовий матеріал, що становить певний інтерес для учнів.

На уроці були застосовані такі методи, форми і прийоми навчання:

1. Інформаційно – рецептивний: розповідь – пояснення, бесіда, інструктаж, презентація.
2. Дослідницький: була поставлена перед учнями проблема, і ті вирішували її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні приклади.
3. Навчально – дослідницький – самостійна творча (дослідницька) робота учнів на здобуття та розширення знань (активізація уваги та мислення, формування висновків).

Вибір методів, прийомів і засобів навчання повною мірою відповідають змістові навчального матеріалу. Педагогічні технології враховують специфіку дистанційної форми навчання, а також оптимальні прийоми зворотного зв'язку. До уроку увійшли такі завдання, за допомогою яких можна було перевірити знання за темою, а також уміння застосувати їх у роботі.

УХВАЛИЛИ:

Вважати уроки вчителів словесності проведеними на високому науково-методичному рівні.

V. СЛУХАЛИ:

Задорожню Л.Г., керівника ТМО, яка розповіла про закінчення 2022/2023 навчального року та проведення державної підсумкової атестації учнів 9-х, 11-х класів, зосередила увагу на особливостях національного мультипредметного тесту – 2023.

Керівник ТМО проінформувала, що набув чинності наказ Міністерства освіти і науки України від 11 січня 2023 року № 19 «Про звільнення від проходження державної підсумкової атестації учнів, які завершують здобуття початкової та базової загальної середньої освіти, у 2022/2023 навчальному році», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26 січня 2023 року за № 167/39223.

Наказ підготовлено з метою збереження життя і здоров'я учнів в умовах воєнного стану, відповідно до статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, пункту 3 розділу I, пункту 6 розділу IV Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.

Особливу увагу Людмила Геннадіївна звернула не те, що НМТ буде відбуватися у формі комп'ютерного онлайн тестування з трьох предметів українська мова, математика + предмет на вибір (історія України, фізика, хімія, біологія, іноземна мова), звернула увагу на час проходження НМТ: 3 предмети – 180 хвилин!

Задорожня Л.Г. зосередила увагу на структурі блоку НМТ з української мови: не буде завдань, які передбачають надання письмової розгорнутої чи короткої відповіді, як не буде й завдань з української літератури.

Філологинею було зазначено, що завдання блоку Національного мультипредметного тесту з української мови відповідатимуть чинній програмі ЗНО з української мови, із якою можна ознайомитися за

п

УХВАЛИЛИ:

л 1. Взяти до відома інформацію про закінчення 2022/2023 навчального року
и та проведення державної підсумкової атестації учнів 9-х, 11-х класів.
к 3 19.04.2023р.

а 2. Опрацьовувати нормативно-правові документи.

н Постійно

н 3. Проводити систематичну роботу на уроках української мови та
я літератури щодо підготовки до ЗНО.

м

Постійно

4. Проводити роз'яснювальну роботу з батьками та учнями щодо особливості підготовки до ДПА та ЗНО на уроках української мови та літератури під час дистанційного навчання в умовах війни.

Постійно

VII СЛУХАЛИ:

Задорожню Л.Г., керівника ТМО, яка нагадала, що у 2023 році вперше відбудеться сертифікація вчителів української мови та літератури і математики, які викладають у базовій середній школі. Участь у пілотній сертифікації зможуть узяти по 500 вчителів-предметників мовно-літературної та математичної освітніх галузей. Український центр оцінювання якості освіти підготував роз'яснення, як педагогам готуватись до першого етапу сертифікації – зовнішнього незалежного оцінювання фахових знань і вмінь вчителів-предметників.

Першим етапом пілотної сертифікації вчителів базової середньої освіти – мовно-літературної та математичної освітніх галузей – буде незалежне тестування. Готуватися до нього учасникам сертифікації необхідно з оперттям на Програму незалежного тестування, характеристики завдань і Схему нарахування балів за виконання тестових завдань.

Людмила Геннадіївна додала, що програми ЗНО для вчителів укладено відповідно до професійних стандартів педагогів та Типової програми підвищення кваліфікації вчителів, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти.

Матеріали роботи додаються.

УХВАЛИЛИ:

1. Взяти інформацію, отриману під час ТМО вчителів-словесності, до уваги.
3 19.04. 2023 р.

VIII. СЛУХАЛИ :

Задорожню Л.Г., яка підбила підсумки засідання

Виходячи з вищезазначеного, вироблені рекомендації :

- підвищувати рівень креативної особистості вчителів, уміння моделювати сучасний урок мови і літератури в режимі інноваційних педагогічних технологій;
- спрямовувати роботу ММО учителів словесності на створення системи підготовки учнів до ДПА, ЗНО через самоосвіту, впровадження ІКТ, хмарних технологій в освітній простір;
- окреслювати шляхи організації дистанційного та змішаного форматів навчання.
- удосконалювати зміст, форми і методи організації навчального процесу на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів;
- обговорити запропоновані рекомендації на засіданнях міжшкільних методичних об'єднань, виробити заходи з їх реалізації.

Керівник ТМО
Секретар

Л.Г. Задорожня
Т.В.Тушева